

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Oleg Sternioală și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin împotriva societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, prin care s-a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel

c o n s t a t ă

La 17 februarie 2015 lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată lichidatorul Ciobanu Dorin a indicat că prin hotărîrea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 19 martie 2013 a fost intentat procesul de lichidare față de societatea comercială „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată, fiindu-i transmisă gestionarea contabilă și inventarierea masei debitoare a întreprinderii.

În urma restabilirii evidenței contabile și inventarierii masei debitoare a constatat existența datoriei societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în mărime de 1 022 887 lei acumulată în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2008.

Obligația pîrîtului este pecuniară și urmează să achite dobînda de întârziere conform art. 619 Codul civil.

Cere lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin încasarea de la societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 1 022 887 lei și dobânzii de întârziere aferente calculată pînă la pronunțarea hotărîrii (f.d. 7).

Prin procura din 02 martie 2015 Vladimir Bautov a fost împuternicit de lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor (f.d.63).

La 28 aprilie 2015 reprezentantul Vladimir Bautov a depus în interesele societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat încasarea de la

societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a datoriei în mărime de 1 022 887 lei și dobânzii de întârziere în mărime de 117 871 lei (f.d.65).

Prin hotărârea Judecătorei Grigoriopol din 05 iunie 2015 s-a admis parțial acțiunea depusă de lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin.

S-a încasat de la societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în beneficiul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare datoria în mărime de 1 022 887 lei și dobânda de întârziere în mărime de 71 202 lei, în total 1 094 089 lei.

S-a respins ca neîntemeiată cerința societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 46 669 lei (f.d. 74, 84-87).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Grigoriopol din 08 iulie 2015 s-a încasat de la societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 31 422,63 lei.

S-a încasat de la societatea comercială „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 400 lei (f.d. 83).

La 02 iulie 2015 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Grigoriopol din 05 iunie 2015 solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care pretențiile societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare să fie respinse și amânarea achitării taxei de stat (f.d. 76).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată, s-a acordat apelantului termen până la 07 octombrie 2015 pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii plății taxei de stat în mărime de 23 566 lei.

S-a comunicat că ședința este numită pentru 07 octombrie 2015 ora 12:00 și s-a explicat apelantului că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d. 92-93).

La 05 octombrie 2015 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015 (f.d. 97-98).

La 06 octombrie 2015 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a depus repetat cerere de amânare a achitării taxei de stat pentru examinarea cererii de apel (f.d.103-104).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2015 s-a admis recursul declarat de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată.

S-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015 și s-a trimis pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea cererii privind amânarea plății taxei de stat (f.d. 134-137).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2016 s-a admis cererea societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la amânarea plății taxei de stat.

S-a amânat plata taxei de stat la depunerea cererii de apel de către societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în cuantum de 23 566 lei pînă la 16 martie 2016 ora 10:00.

S-a comunicat societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată că dacă nu va achita în termenul stabilit taxa de stat, cererea de apel va fi scoasă de pe rol (f.d. 146-149).

La 15 martie 2016 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a depus cerere de scutire parțială de la plata taxei de stat (f.d. 154-155).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 s-a respins cererea societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată.

S-a acordat termen societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată pînă la 20 aprilie 2016 ora 12:00 pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 11 783 lei.

S-a comunicat că ședința este numită pentru 20 aprilie 2016 ora 12:00 și s-a explicat apelantului că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d. 174-175).

La 29 martie 2016 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei noi decizii de scutire parțială de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a indicat că situația economico-financiară a întreprinderii este dificilă, pe conturile bancare fiind aplicate mai multe sechestre și instanța de apel eronat a constatat că nu au fost prezentate acte justificative care ar demonstra imposibilitatea achitării taxei de stat.

Curtea Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului în hotărîrea societatea cu răspundere limitată „Tudor-Comerț” contra Moldovei din 04 noiembrie 2008 a constatat că interdicția instanțelor naționale de a scuti persoanele juridice de la plata taxei de stat, în cazul constatării situației materiale grele este o încălcare a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece părțile într-o asemenea situație sunt îngădite în dreptul la judecarea în mod echitabil și public a pricinii de către o instanță independentă și imparțială din țară.

La 14 aprilie 2016 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a depus recurs suplimentar invocând că prin certificatul eliberat de banca comercială „Energbank” societate pe acțiuni se confirmă că în perioada de la 01 ianuarie 2014 pînă la 31 decembrie 2015 rulajul total pe contul bancar al întreprinderii a fost numai de 35 222,25 lei și că pe conturile întreprinderii sunt aplicate mai multe sechestre.

Bilanțul financiar pentru anul 2015 reflectă pierderile directe suportate de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în mărime de 1 284 254 lei și datoriile față de persoanele terțe.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii și

emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere de scutire parțială de la plata taxei de stat din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În ședința de judecată din 16 martie 2016 reprezentantul societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată Petru Igor a fost prezent (f.d. 171).

La 23 martie 2016 reprezentantul societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată Petru Igor a confirmat contra semnătură că a primit copia încheierii din 16 martie 2016 (f.d. 176).

Prin urmare, recursul declarat de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere la 29 martie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin.(1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, dacă în cererea de scutire sunt expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

La 15 martie 2016 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a achitat taxa de stat în mărime de 11 783 lei (f.d.153).

La 15 martie 2016 societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a depus cerere de scutire parțială de la plata taxei de stat.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Prin certificatul eliberat de banca comercială „Energbank” societate pe acțiuni se confirmă că în perioada de la 01 ianuarie 2014 pînă la 31 decembrie 2015 rulajul total pe contul bancar al societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere a fost

de 35 222,25 lei și că pe conturile întreprinderii sunt aplicate mai multe sechestre (f.d. 194).

Bilanțul întocmit la 31 decembrie 2015 reflectă pierderile directe suportate de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în mărime de 1 284 254 lei și datoriile față de persoanele terțe (f.d. 196-198).

Din situația financiară pe anul 2015 rezultă că starea materială a întreprinderii este dificilă.

Argumentele societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată și probele prezentate demonstrează că întreprinderea este în imposibilitate de a achita integral taxa de stat la depunerea apelului în raport cu sursele de venituri.

Neeliberarea parțială de la plata taxei de stat ar duce la îngrădirea accesului la un tribunal, fapt ce în consecință este o încălcare a art.6 paragraful 1 din Convenție.

În favoarea opiniei enunțate, instanța de recurs reține concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Clionov contra Republicii Moldova, unde s-a menționat că obligarea recurentului de a achita taxa de stat, atunci când el este în imposibilitate de a face acest lucru, duce la refuzul accesului la un tribunal, întrucât Curtea Supremă de Justiție este în imposibilitate de a examina dosarul.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Având în vedere că la depunerea cererii de apel societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată a achitat taxa de stat în cuantum de 11 783 lei, instanța de recurs consideră necesar de a o scuti parțial de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel prin micșorarea sumei de la 23 566 lei pînă la 11 783 lei.

În conformitate cu art. 26 alin. (4), Codul de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încît nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Articolul 14 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Prin încheierea Judecătoriei Grigoriopol din 19 februarie 2015 societatea comercială „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată a fost scutită integral de la plata taxei de stat (f.d. 3-4).

În vederea asigurării principiului egalității părților în drepturi procedurale, este necesară admiterea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat și a societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată.

Or, respingerea cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat ar discrimina societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată în raport cu societatea comercială „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată care a fost scutită integral de la plata taxei de stat de prima instanță.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul

declarat de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 și de a emite o nouă încheiere de scutire parțială de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul societății comerciale „Bartolis Prim” societate cu răspundere limitată în proces de lichidare Ciobanu Dorin împotriva societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Se admite cererea societății comerciale „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Se scutește parțial societatea comercială „Gorcomdorn” societate cu răspundere limitată de la plata taxei de stat în sumă de 11 783 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Grigoriopol din 05 iunie 2015.

Se restituie pricina pentru examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Oleg Sternioală

Sveatoslav Moldovan